

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD

ZITTING 2025-2026

19 MEI 2026

VRAAG OM UITLEG

**Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting
en Stedelijk beleid van dinsdag 19 mei 2026**

INTEGRAAL VERSLAG

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:
Vaste leden: de heer Stijn Bex, de heer Mathias Vanden Borre
Ander lid: de heer Benjamin Dalle, voorzitter

INHOUD

1. Vraag om uitleg (R.v.O., art. 59)

- Vraag om uitleg van de heer Mathias Vanden Borre aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de bespreking van de beleids- en begrotingscyclus VGC

1. Vraag om uitleg (R.v.O., art. 59)

Vraag om uitleg van de heer Mathias Vanden Borre aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de bespreking van de beleids- en begrotingscyclus VGC

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik had gevraagd om deze commissie vandaag te kunnen organiseren omdat het mij gepast leek om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen over de beleids- en begrotingscyclus van de VGC.

Kort na het aantreden van de nieuwe Brusselse Hoofdstedelijke Regering, ondertussen toch drie maanden geleden (14 februari 2026), hebben we het VGC-Bestuursakkoord voor 2026-2029 met als titel “Brussel, dat is zoveel meer”, besproken. Het College stelde dit bestuursakkoord voor in de plenaire vergadering van 6 maart 2026.

Tijdens de plenaire vergadering hebben we er met de N-VA uitdrukkelijk op gewezen dat er geen begrotingscijfers aan het bestuursakkoord waren toegevoegd. Ondanks de uitgesproken ambities in het bestuursakkoord bleef het op dat moment, en nu nog steeds, onduidelijk hoe deze uitdagingen door het College zouden worden gefinancierd.

Ondertussen zijn we dus maanden verder en we zijn nog steeds niet gestart met de bespreking van die beleids- en begrotingscyclus van de VGC. Voor zover kan worden nagegaan, werd er tot op heden nog niks ingediend. Tijdens een periode van lopende zaken sprak de collegevoorzitter nog over een mogelijke besparing op de dotatie vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan de VGC.

Volgens de uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal het budget voor de VGC echter stijgen met 1,6 miljoen euro, van 96,9 afgerond miljoen euro in 2025 naar 98,5 miljoen euro in 2026. Die vaststelling plaatste eerdere uitspraken in een ander licht en onderstreept de nood aan een duidelijk budgettair transparant kader over de financiële beschikbare ruimte.

Het lijkt ons dan ook aangewezen om zo spoedig mogelijk een bespreking van die beleids- en begrotingscyclus op te starten zodat we duidelijkheid kunnen krijgen over de uitvoering en financiering van de aankondigde beleidskeuzes.

We hebben vorige week een Samenwerkingscommissie gehad in het Vlaams Parlement. Daar heeft u ook een toelichting gegeven, samen met de andere collegeleden. Ik heb dezelfde vraag gesteld, maar ik heb ook toen geen antwoord gekregen. Nu verwacht ik toch wel een duidelijk antwoord.

Welke stappen zijn reeds ondernomen sinds de plenaire vergadering van 6 maart 2026 om de bespreking van de beleids- en begrotingscyclus op te starten?

Wanneer voorziet het College een volledig uitgewerkte beleids- en begrotingscyclus voor te leggen? Welke timing werd oorspronkelijk vooropgesteld en in welke mate is daarvan afgeweken?

Zijn er specifieke redenen waarom het opstellen van de beleids- en begrotingscyclus inmiddels bijna drie maanden in beslag heeft genomen, terwijl de bestemming van de budgetten in principe grotendeels al vaststond bij de voorstelling van het Bestuursakkoord 2026-2029?

Welke beslissingen binnen het bestuursakkoord zorgen momenteel voor discussie of vertraging?

Welke impact zal de voorziene stijging van de dotatie vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben op de beleidskeuzes van de VGC?

De heer Stijn Bex (Groen): Sinds er eindelijk een Brusselse Hoofdstedelijke Regering gevormd is, waardoor er dus ook terug een College met volheid van bevoegdheid kan besturen, zijn er volgens mij al heel wat stappen gezet.

We hebben een voorstelling van het bestuursakkoord gehad en vorige week werd daar nog eens uitgebreid over gedebatteerd met de collega's van het Vlaams Parlement.

Ik herinner mij van een vorige legislatuur dat er inderdaad een traject was van om en bij de 16 maanden waarin zo'n financieel meerjarenplan werd voorbereid.

Ik kan me wel vinden in de vraag van collega Mathias Vanden Borre. Als we nu natuurlijk opnieuw 16 maanden zouden nemen om dat voor te bereiden, zitten we al een heel eind in de legislatuur. Dus ik snap dat mijn collega benieuwd is naar de timing die het College wil hanteren.

Gelukkig hebben we door de verlenging van het meerjarenplan - waarvoor we de voogdijminister trouwens erkentelijk zijn - enig respijt waardoor we voort kunnen tot het einde van dit jaar. Ik sluit me aan bij de vraag over de timing.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Voor een goed begrip: de beleids- en beheerscyclus is het instrument voor het plannen, uitvoeren en evalueren van beleid van de Vlaamse lokale besturen, zowel inhoudelijk als financieel.

Het huidige meerjarenplan loopt nog tot en met eind 2026. Het Meerjarenplan 2022-2025 van de VGC werd eind 2025 met een jaar verlengd, zoals ook goedgekeurd in deze Raad. Dit gebeurde in nauw overleg met de Vlaamse overheid als voogdijoverheid. Mijn dank voor de samenwerking in de uitzonderlijke omstandigheden.

Op 1 januari 2027 start een nieuw Meerjarenplan 2027-2030. Uw vraag is tweeledig. Enerzijds peilt u naar de stand van zaken van de opmaak van het nieuwe Meerjarenplan 2027-2030 en anderzijds naar de stand van zaken van het budget in het huidige meerjarenplan dat afloopt eind december.

Eerst de opmaak van het nieuwe meerjarenplan. Aan de bespreking van het nieuwe meerjarenplan in de Raad gaat een heel traject vooraf. Ik schets even de stappen.

Het Bestuursakkoord 2026-2029 werd begin maart 2026 goedgekeurd en fungeert uiteraard als vertrekpunt van het nieuwe meerjarenplan. De Administratie is op dit moment volop bezig met het vertalen en verder concretiseren van dat bestuursakkoord naar beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties, zodat deze conform de BBC-methodologie zijn opgesteld.

Daarbij volgen we uiteraard ook alle noden en eisen rond rapportering die ons worden opgelegd door de Vlaamse Overheid in het kader van de BBC-regelgeving. Ook inhoudelijke en financiële rapportering over specifieke middelen, zoals bv. middelen Grootstedelijk Uitdagingen, zijn er een onderdeel van en worden geïntegreerd in de BBC. Ook alle andere eventuele sectorverplichtingen worden zo veel mogelijk gestroomlijnd in het meerjarenplan.

Op dit moment werd er nog niet afgeweken van de vooropgestelde timing. Ik schets graag de verschillende fasen. In de eerste fase, van begin april tot de zomer, werken we aan de inhoudelijke uitwerking van het meerjarenplan. In die periode wordt de zogenaamde doelstellingenboom of het inhoudelijke raamwerk van het meerjarenplan opgesteld en worden actieplannen en acties opgezet.

Tegelijkertijd is er ook een budgetoefening lopende want het uitwerken van acties, actieplannen en beleidsdoelstellingen kan niet los worden gezien van het budget. De echte concrete budgetkoppeling aan alle actieplannen en acties, gebeurt in een tweede fase als een eerste raamwerk van beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties is vastgelegd. Dan worden dus de budgetten gekoppeld aan de doelstellingen, actieplannen en acties over de verschillende jaren van het nieuwe plan.

In deze periode wordt ook het gedetailleerde gebudgetteerde personeelsplan en investeringsplan voor de komende beleidsperiode opgemaakt en toegevoegd.

Eind november- begin december zal het nieuwe meerjarenplan conform de Vlaamse regelgeving overgemaakt worden aan deze Raad voor bespreking en goedkeuring. Na de goedkeuring door de Raad wordt het Meerjarenplan 2027-2030 ingediend bij de Vlaamse Overheid.

De heer Mathias Vanden Borre vroeg of er redenen zijn waarom het nieuwe plan al twee maanden op zich laat wachten. Een nieuw plan laat zich niet op twee maand tijd maken en dat was ook nooit de vooropgestelde timing. De vooropgestelde timing is – rekening houdend met de verlenging van het meerjarenplan met een jaar (2026) in de periode van lopende zaken – steeds eind 2026 geweest voor bespreking en goedkeuring in de Raad.

We kunnen hierbij de kanttekening maken dat de doorlooptijd eigenlijk veel korter is dan normaal gesproken. In een normale situatie is er een periode van ongeveer 16 maanden (september tot en met december van het daaropvolgende jaar) om een volledig meerjarenplan op te maken. In de huidige context is dat ongeveer 8 maanden (maart/april tot eind november). Ook bij de steden en gemeenten in Vlaanderen is er tussen een bestuursakkoord en meerjarenplan doorgaans ruim een jaar voorbereidingstijd.

Zoals ik al geschetst heb, komt er heel wat kijken bij de opmaak van een nieuw meerjarenplan. Het vraagt inhoudelijke uitwerking, interne afstemming, en dus enige tijd. De verschillende directies en diensten van de VGC-administratie maken volgens afgesproken sjablonen en richtlijnen de actieplannen en acties op, die tot een geheel geïntegreerd moeten worden.

Bovendien is er ook het nodige overleg nodig met de organisaties en terreinpartners in functie van het opstellen van nieuwe subsidieovereenkomsten en convenanten met onze vele middenveldpartners op het terrein. Dat alles moet ook zijn weerslag krijgen in het meerjarenplan.

Het werk loopt dus parallel met de gesprekken met organisaties in het kader van de meerjarenovereenkomsten. En ik wil echt nadrukken dat de administratie haar uiterste best doet om dat omvattend werk in een zo beperkt mogelijke tijdspanne te realiseren.

Er werd ook gevraagd naar de stand van zaken van het huidige meerjarenplan. Dus naast het nieuwe meerjarenplan moet ook het lopende meerjarenplan correct worden afgeroomd. In dat kader is de voorbereiding van het AMJP 9 momenteel aan de gang. Dus ik wil hier het belang van die aanpassing niet onderschatten.

Het aanpast meerjarenplan 9 (gecorrigeerde ramingen van het lopende meerjarenplan) levert daarmee de financiële starttafel die onmisbaar is voor de opmaak van het nieuwe meerjarenplan. Correcte en tijdige afronding van het aanpast meerjarenplan 9 voor het zomerreces is dan ook een absolute noodzaak, ook hier weer, zodat de administratie de verdere opmaak van het nieuwe meerjarenplan op schema kan houden. En ik zal er dus inderdaad op toezien dat dat tijdig op de agenda van de Raad geplaatst kan worden.

In december zal ook een het AMJP 10 nodig zijn om de technische aanpassingen te doen in functie van het afsluiten van het meerjarenplan.

Het raadslid vroeg naar de impact van de voorziene stijging van de Gewestdotatie op de beleidskeuzes van VGC. Dit verdient verheldering. De dotatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest volgt jaarlijks een indexatologische (met inflatiecorrectie), met een jaarlijkse verhoging tot gevolg. Afwijkingen in deze evolutie van de Gewestdotatie zijn van dalende aard. Zo was er in 2025 een daling van de dotatie en kunnen we die, zoals voorzien in het Brussels Regeerakkoord, ook verwachten in 2028 en 2029.

Voor de budgettaire oefening is een zo correct mogelijke weergave van de impact van externe overheidsmaatregelen op het meerjarenplan van de VGC nodig, waarvan wijzigingen in de dotatie van het Gewest een van de vele elementen is. Deze stijgingen of dalingen kennen geen één-op-één-relatie met specifieke beleidskeuzes. Die worden inderdaad in het geheel bekeken en dan afgerond.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): U zegt dat eind november, begin december, het nieuwe plan aan de Raad voorgelegd kan worden. Dat wil zeggen dat het pas vanaf 2027 effectief zal kunnen ingaan. Er rest dus nauwelijks 2,5 jaar aan nieuw beleid, aan een effectieve financiële onderbouwing van al die voornemens en plannen.

Dat is natuurlijk het gevolg van die aanslepende crisis. Maar eerlijk gezegd, stel ik mij de vraag of het allemaal niet sneller kan. Eind november, begin december, dan is er toch bijna een jaar gewerkt. Het blijft mij nog fundamenteel onduidelijk welk nieuw beleid, misschien zelfs in afwachting, zal worden uitgevoerd. Of welk beleid zal worden vertaald in het nieuwe plan.

Natuurlijk zijn ook investeringen cruciaal om daar lange termijnzekerheid over te hebben. Is er vandaag die zekerheid? Welke investeringen zullen of kunnen er gebeuren? Dat is gekoppeld aan het meerjarenplan volgens de collegevoorzitter. Hier is toch wel nog grote onduidelijkheid.

Een ander aspect zijn natuurlijk de middelen. We weten dat de VGC niet in financiële moeilijkheden zit. In tegendeel, er wordt redelijk wat geld in fondsen gestoken. Wat op zich geen slechte zaak is. Maar de vraag is of dit verder zal gaan. Zullen die fondsen benut worden? Ook hier heel wat onduidelijkheid.

Er is een fundamentele vraag die zeker niet beantwoord is. Zullen we een herverdeling zien tussen de verschillende beleidsdomeinen? Zullen er verschuivingen zijn? Zijn er politieke afspraken? Dat is mij ook vandaag niet duidelijk.

Uit het antwoord blijkt een timing, maar ik vind het bijzonder lang, echt bijzonder lang, dat er nog moet worden gewacht.

We hebben ondertussen wel een aanpassing van het lopende plan. Gaan we daar echt nieuw beleid in zien? Die vraag stel ik mij. Ik denk eerlijk gezegd dat er ook bitter weinig echt beleid rest voor dit College.

De heer Stijn Bex (Groen): Ik ga een antwoord of een repliek geven met een enigszins andere invalshoek dan die van collega Mathias Vanden Borre.

De realiteit is dat we nu eenmaal gekozen hebben voor die beleids- en begrotingscyclus. Dat is een systeem dat altijd doorloopt in het begin van een legislatuur. Ook in Vlaanderen is dat zo. En de realiteit, we kennen ze allemaal, is dat de legislatuur hier pas begonnen is.

Normaal zijn er 16 maanden nodig om het traject te doorlopen. Nu wordt aan de diensten van de VGC gevraagd dit in 8 maanden te doen. Dat is intensief. Dit is al bij al snel werk gegeven de rigiditeit van het systeem.

Betekent dit dat er ondertussen niks kan gebeuren? Dat denk ik helemaal niet. We hebben een verlenging van het lopende meerjarenplan gehad. Het College kan werken, kan ook bepaalde keuzes maken.

De terminologie ontsnapt mij even, maar wat we vroeger een begrotingscontrole noemden zal nog twee keer gebeuren in de loop van het jaar. We zullen daarover wellicht einde juni en ergens in december ook nog debatten over voeren, naast de debatten over het nieuwe financieel meerjarenplan.

Ik heb eerder een andere bedenking. We hebben de discussies gehad over de beleidsverklaring. We gaan die discussies hebben over de begrotingscontrole en we gaan dan de discussie hebben over het meerjarenplan op het einde van het jaar. In ons reglement staat ook nog, en dat is een beetje een anomalie, in artikel 49, dat we bij het begin van het zittingsjaar een beleidsverklaring van het College krijgen en daar wordt ook een debat aangekoppeld. Ik denk dat we dat vorige legislatuur niet meer gedaan hebben. We moeten misschien eens bekijken hoe we dat precies gaan aanpakken want het lijkt me, na de vele debatten die we de afgelopen weken al gehad hebben over het bestuursakkoord misschien een beetje van het goede te veel.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Er wordt gesproken over rigiditeit, maar ik wil het wel verdedigen.

De keuze voor een BBC-circuit is een goede keuze geweest voor de VGC. Dat is inderdaad een instrument met voor- en nadelen. Dat vraagt qua input, qua opmaak een stevig traject.

En daardoor loopt ook dat traject en heb je daarnaast stabiliteit, een voorspelbaarheid en transparantie. Het is een instrument dat ons ook hefboomen biedt. Het klopt dat we een stuk de legislatuur overschrijden. Dat is ook zo bewust gedaan zodat nieuwe besturen telkens iets meer dan een jaar hebben om het nieuwe plan in te voeren.

De heer Mathias Vanden Borre heeft absoluut gelijk. We hebben twee jaar stilstand gehad in dit gewest. Dat voel je ook bij de Administratie. Het is een korte legislatuur en dat beperkt ons in de keuzes die we kunnen maken.

Bij de VGC staan een aantal heel grote aspecten op tafel namelijk de hervorming van BOA bijvoorbeeld. Dit is volgens mij een heel grote hervorming. De Brede School werd vorige legislatuur hervormt en daar moet nu bekeken worden hoe dit loopt.

Ik wil u zeker niet op uw honger laten zitten. Maar de prioriteiten staan in het bestuursakkoord. Voor mijn bevoegdheidsdomein is er het personeelstekort dat een enorme impact heeft op de sociale sector en ook op de welzijnssector. Dat zijn zeker zaken waar we op moeten enten. We kunnen nu wel werken binnen het kader waarin we nu zitten.

We vragen heel wat van onze administratie om alles op zo'n korte tijd te doen. De administratie was ook in lopende zaken en moest dus in moeilijke omstandigheden werken. In de vorige legislatuur heeft de administratie ook al de BBC moeten opstarten.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dat begrijp ik, maar zonder financiële onderbouwing blijft alles gebakken lucht. Dat kan dat allemaal dode letter blijven zolang er geen concrete cijfers en engagementen tegenover staan.

Ik verwijs net zoals collega Stijn Bex naar die verlenging. Die eenmalige verlenging waarbij eind vorig jaar, 17 oktober 2025, een besluit van de Vlaamse Regering over werd genomen. Ik citeer: *“Zolang het College na de Brusselse gewestelijke verkiezing nog niet in zijn nieuwe samenstelling is geïnstalleerd, kan die afwijking worden genomen.”* Er is dus wel een nieuw College. Dat is een. Ten tweede zijn er twee zaken die het kaderen. Eerste punt is dat er dus rekening moet worden gehouden met de courante werking en de bestaande dienstverlening. Het tweede punt heeft betrekking op de maatregelen die noodzakelijk zijn ter uitvoering van nieuw Vlaamse beleid. Zoals ik het begrijp, is dit College, tot het nieuwe BBC ingaat, wel degelijk gebonden door deze afspraken Hierdoor kan het College dus alleen maar courante werking en bestaande dienstverlening verder honoreren en financieren. Daar kan enkel van afgeweken worden in het nieuw Vlaams beleid.

Dus ik hoop en ik vertrouw erop dat het College deze afspraken wel zal honoreren.

- *Het incident is gesloten.*
